

Základní škola a Mateřská škola Praha 7

Tusarova 21

Preventivní program školy

Školní rok 2023/2024

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Praha 7, Tusarova 21
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Monika Nezbedová
Telefon na ředitele	220 800 669
E-mail na ředitele	nezbedova@skolatusarova.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Nikola Tomčalová		
Telefon	731 220 753; 703 146 932		
E-mail	tomcalova@skolatusarova.cz		
Specializační studium	<u>Ano</u>	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	Klinika adiktologie 1. LF UK		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Dana Prošková		
Telefon	273 130 275; 602 218 287		
E-mail	proskova@skolatusarova.cz		
Specializační studium	<u>Ano</u>	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	Pedagogická fakulta UK		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ – I. stupeň	13	287	21
ZŠ - II. stupeň	10	250	25
Celkem pedagogů na škole*			38

** Jedná se o celkový počet pedagogů na Vaší škole. Nejedná se o součet údajů uvedených výše (někteří pedagogové mohou učit na více stupních zároveň).*

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Základní škola Tusarova je plně organizovanou školou s prvním až devátým postupným ročníkem.

Školní prostředí je multikulturní, děti cizí národnosti tvoří asi 33% celkového počtu žáků. Školu navštěvuje téměř 90 dětí ukrajinské národnosti, druhou nejpočetnější komunitou je komunita vietnamská. Kromě vyučujících dětem s OMJ poskytují podporu též 3 ukrajinské asistentky a vietnamská dvojjazyčná asistentka.

Řada dětí naší školy pochází ze sociálně znevýhodněného rodinného prostředí, což výrazným způsobem zvyšuje rizikového chování.

Školní poradenské pracoviště se v letošním roce rozrostlo, kromě metodičky prevence a výchovné poradkyně, zde působí 2 speciální pedagožky (celkem 1,5 úvazku) a 2 sociální pedagožky (0,2 úvazku).

Nejčastěji otevíraným problémem loňského roku bylo kouření elektronických cigaret v prostorách školy, dále pak záškoláctví (ať už otevřené či skryté). Ukázalo se také, že bude potřeba nadále pracovat na podpoře pozitivního klimatu ve třídách a nepolevovat v úsilí celkově kultivovat školní prostředí.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Dlouhodobé cíle školy směřující k udržování pozitivního klimatu školy zůstávají i nadále naší prioritou. Těžištěm preventivního programu je snaha rozvíjet dovednosti, které dětem pomohou odpovědně se rozhodovat v situacích spjatých s možným rizikovým chováním.

Vzhledem ke zvýšenému množství případů kouření v budově školy bychom se chtěli intenzivněji věnovat prevenci v této oblasti. Na zřeteli zůstává také snaha o rozšíření povědomí žáků v oblasti multikulturní výchovy, zvýšení tolerance k odlišnostem, národnostem a menšinám. Chtěli bychom též zvyšovat informovanost dětí v oblasti bezpečného pohybu na internetu, sociálních sítích, vzniku nelátkových závislostí.

Mezi dlouhodobé cíle patří též vytváření podmínek pro vzdělávání pedagogického sboru a příležitosti ke zvyšování informovanosti rodičovské veřejnosti.

Cíl:	Zvýšit kvalifikovanost pedagogů v oblasti prevence rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů a množství proškolených pedagogů
Zdůvodnění cíle:	Prohloubení kompetencí pedagogů v této oblasti pomůže zkvalitnit práci se třídou, z kvalitní vyučovací hodiny zaměřené na prevenci rizikového chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků

Cíl:	Vytvoření vnitřních pravidel tříd a jejich dodržování jako jeden z předpokladů tvorby příznivého klimatu třídy
Ukazatele dosažení cíle:	Sepsání pravidel tříd – jejich vizualizace Porovnání výsledků žákovských dotazníků (klima třídy), množství řešených případů šikany...
Zdůvodnění cíle:	Stanovení vnitřních pravidel přispívá k vytvoření bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora pozitivního sociálního klimatu

Cíl:	Zvýšit informovanost žáků v problematice bezpečného užívání sociálních sítí a kyberšikany
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů, výsledky monitoringu – porovnání s předchozím rokem
Zdůvodnění cíle:	Prohloubení kompetencí v této oblasti přispěje ke zvýšení bezpečnosti dětí při pohybu na internetu a sociálních sítích.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Prevence rizikových jevů spojených s užíváním internetu a online komunikací.

Cíl:	Rozšířit povědomí žáků v oblasti multikulturní výchovy, zvýšit toleranci k odlišnostem, národnostem a menšinám
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů, výsledky monitoringu – porovnání s předchozím rokem
Zdůvodnění cíle:	Prohloubení kompetencí v této oblasti přispěje ke zlepšení sociálního klimatu ve třídách, škole
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Prevence xenofobie, rasismu.

Cíl:	Poskytnout žákům informace týkající se návykových látek, budovat dovednosti, které vedou k jejich odmítání, pomáhat vytvářet postoje v této oblasti
Ukazatele dosažení cíle:	Počet vzdělávacích programů, výsledky monitoringu – porovnání s předchozím rokem
Zdůvodnění cíle:	Žáci by měli být schopni úměrně svému věku (dle plánovaných výstupů výuky a preventivních programů) zaujímat postoje k návykovým látkám
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Utváření postojů v oblasti problematiky návykových látek a jiných forem rizikového chování

Cíl:	Zvýšit informovanost rodičů o rizicích spojených s pohybem dětí na internetu
Ukazatele dosažení cíle:	Výsledky rodičovského dotazníku (porovnání s předchozím rokem)
Zdůvodnění cíle:	Rodiče mohou svými postoji k dané problematice výrazně ovlivnit utváření postojů u dětí.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Spolupráce rodičů se školou, u dětí: Utváření postojů v oblasti problematiky kybernetického bezpečí.

Cíl:	Zvýšit informovanost rodičů o možnostech řešení situací rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	Výsledky rodičovského dotazníku (porovnání s předchozím rokem)
Zdůvodnění cíle:	Rozšíření povědomí rodičů o možnostech poskytnutí pomoci v případě rizikového chování dítěte.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Spolupráce rodičů se školou

4. SKLADBA AKTIVIT PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	Sebezkušenostní výcvik ve vedení tříd a skupin osobnostního rozvoje KVP
Stručná charakteristika	- Sebezkušenostní prožitkové osy KVP - Metodické přístupy pro práci se třídou - Metodické pojetí práce se skupinou osobnostního rozvoje (růstové skupiny).
Realizátor/lektor	Život bez závislostí
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	600 hodin (120 ročně)
Termín konání	duben 2019 – září 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	T. E. T. - Škola bez poražených
Stručná charakteristika	Program se zabývá základními komunikačními dovednostmi a nástroji řešení konfliktů, které potřebují učitelé pro budování kvalitních vztahů s žáky
Realizátor/lektor	Paluba live, z. s.
Počet proškolených pedagogů	10
Počet hodin	40 hodin
Termín konání	jaro 2024

Další vzdělávání pedagogických pracovníků, metodika prevence, výchovného poradce v problematice rizikového chování proběhne dle aktuální nabídky vzdělávání.

b) Rodiče

- tematické besedy** organizované ve spolupráci s MČ Praha 7
- třídní schůzky**

Obecné informace o problémech výchovy, riziku výskytu rizikového chování v rámci třídy, poskytnutí informačních materiálů, postoje školy k rizikovému chování žáků a postup při řešení jeho výskytu, metodik prevence rizikového chování a jeho funkce na škole.

Nabídka dalších informací, zejména o rizicích spojených s užíváním mladistvých (web školy, leták ...)

- pohovory s rodiči** žáků ohrožených rizikovým chováním

Ve spolupráci s výchovnou poradkyní, popř. i sociálním pracovníkem, doporučení společného postupu při řešení problému, poskytování kontaktů na poradenská pracoviště.

c) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující	Typ prevence
1.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví Osobní bezpečí	4 hod	Třídní učitel	Nespecifická
2.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví Osobní bezpečí	6 hod	Třídní učitel	Nespecifická
3.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí	8 hod	Třídní učitel	Specifická Nespecifická
4.	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Péče o zdraví Osobní bezpečí	8 hod	Vyučující PŘ	Nespecifická
5.	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Prevence zneužívání návykových látek Osobní bezpečí	8 hod	Třídní učitel	Specifická Nespecifická
6.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - kamarádství, přátelství, láska - pravidla soužití v komunitě, komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých	6 hod	Vyučující Osv	Nespecifická

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující	Typ prevence
6.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Hodnota a podpora zdraví • zdravý životní styl • odpovědnost jedince za zdraví	3 hod	Vyučující Osv	Nespecifická
6.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • přítomnost v konfliktních a krizových situacích • bezpečné chování komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • šikana a jiné projevy násilí • služby odborné pomoci • auto-destruktivní závislosti (rizika zneužívání návykových látek: tabakismus, alkoholismus)	8 hod	Vyučující Osv	Specifická
7.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a společnost Člověk a zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Osobnostní a sociální rozvoj • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • rovnost a nerovnost • svoboda a vzájemná závislost • mravnost a morálka • pomoc lidem v nouzi, lidská solidarita, potřební lidé ve společnosti • spolupráce	6 hod	Vyučující Osv	Nespecifická

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující	Typ prevence
7.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Hodnota a podpora zdraví - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy, podpora zdraví v komunitě	3 hod	Vyučující Osv	Nespecifická
7.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - nebezpečné situace - ochrana zdraví při různých činnostech - násilí v sexualitě, formy sexuálního zneužívání - návykové látky, jejich účinky, rizika zneužívání	6 hod	Vyučující Osv	Specifická
8.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Osobnostní a sociální rozvoj - podobnost a odlišnost lidí, osobnost člověka - sebepoznávání a sebepojetí - charakter člověka, jeho utváření, způsoby posilování kladných vlastností - sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - životní cíle a plány, životní perspektiva - náročné životní situace, stres a způsoby vyrovnávání se s ním (psychohygiena)	8 hod	Vyučující Osv	Nespecifická
8.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - závislost, její druhy, zdravotní a sociální rizika - formy pomoci - osobní bezpečí agresivita, skryté formy násilí	4 hod	Vyučující Osv	Specifická

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující	Typ prevence
8.	Přírodopis (Př)	Člověk a zdraví	Člověk a zdraví • zdravý způsob života a péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, civilizační choroby, stres...	3 hod	Vyučující Př	Nespecifická
9.	Osobnostní výchova (Osv)	Člověk a zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití, sexuální výchova • rodina a její význam • zákon o rodině, manželství, partnerství, zákon o sociálně právní ochraně dětí • vztahy v rodině, rodičovství • problémy současné rodiny, rodinné krize a možnosti jejich překonání • rozhodování v oblasti sexuálního chování	6 hod	Vyučující Osv	Nespecifická Specifická

Specifická prevence

Název programu	Dlouhodobý program všeobecné primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování
Typ programu	Bloky primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je kontinuální, komplexní a interaktivní, zaměřený na danou cílovou skupinu, jeho součástí je vedle problematiky návykových látek a jiných forem rizikového chování i rozvoj sociálních dovedností. Jeho cílem je: • Předání znalostí, dovedností a postojů podporující zdravý životní styl. • Podpora cílové skupiny v tom, aby tyto znalosti, dovednosti a postoje dokázala uplatnit ve svém chování nejen v době realizace programu, ale i v budoucnosti. • Seznámení s možnostmi řešení obtížných situací včetně možností, kam se obrátit v případě problému. • Rozvoj psychosociálních dovedností – navazování zdravých vztahů, schopnost čelit tlaku vrstevníků, dovednost rozhodovat se samostatně, efektivně řešit konflikty apod. • Podporovat a nabízet zdravé alternativy trávení volného času.
Realizátor	Prev-Centrum, z. ú.
Cílová skupina	2. – 5. ročník 7. – 9. ročník
Počet žáků v programu	1. stupeň – cca 220 2. stupeň – cca 170
Počet hodin programu	1. stupeň - každá třída 2 vyučovací hodiny/pololetí 2. stupeň – každá třída 3 vyučovací hodiny/pololetí
Návaznost programu na cíle MPP	Pomáhá utvářet a upevňovat dovednosti a postoje v oblasti zneužívání návykových látek. Rozvíjí psychosociální dovednosti – navazování zdravých vztahů, schopnost čelit tlaku vrstevníků, dovednost rozhodovat se samostatně, efektivně řešit konflikty. Podporuje žáky v aktivním přístupu k životu.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů rizikového chování, výsledky zpětnovazebních dotazníků
Termín	1x za pololetí (dle konkrétní domluvy s lektory)
Zodpovědná osoba	Nikola Tomčalová, třídní učitelé

Název programu	Unplugged
Typ programu	Interaktivní bloky prevence
Stručná charakteristika programu	12 lekcí (během jednoho školního roku) věnovaných nejen prevenci užívání návykových látek, ale též rozvoji intrapersonálních a interpersonálních životních dovedností (tzv. life skills)
Realizátor	Školní metodička prevence rizikového chování
Cílová skupina	6. ročník
Počet žáků v programu	80
Počet hodin programu	1 vyučovací hodina 1x za 14 dní
Návaznost programu na cíle MPP	Pomáhá utvářet a upevňovat dovednosti a postoje v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet řešených případů rizikového chování
Termín	probíhá soustavně v průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Nikola Tomčalová

Název programu	Boys and Girls Plus
Typ programu	Bloky primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřen na podporu zdravého životního stylu jako způsobu prevence užívání drog a sním spojených rizik.
Realizátor	Školní metodička prevence rizikového chování
Cílová skupina	8. ročník
Počet žáků v programu	60
Počet hodin programu	4 x 2 vyučovací hodiny
Návaznost programu na cíle MPP	Cílem je předcházet užívání návykových látek a důsledkům z něj vyplývajících a to osvojením postojů, které vedou k přijetí zdravého životního stylu.
Ukazatele úspěšnosti	evaluační dotazník (zadávaný před a po skončení projektu)
Termín	květen - červen 2024
Zodpovědná osoba	Nikola Tomčalová

Adaptační programy

Název programu	Adapták
Stručná charakteristika programu	Cílem programu je podpořit skupinovou dynamiku v nově utvořených kolektivech. Žáci i třídní učitelé mají příležitost vnímat se i v jiných situacích než jen v běžné výuce.
Realizátor	interní
Cílová skupina	6. ročník
Počet žáků v programu	3x 30
Počet hodin programu	každá třída 2 dny 5 hodinový program
Termín	září 2023
Zodpovědná osoba	Nikola Tomčalová; programu je přítomen též třídní učitel, sociální pedagogové

Návštěva besed s tematikou prevence rizikového chování (protidrogové prevence, sexuální výchovy, nebezpečí extremismu...) dle aktuální nabídky.

5. EVALUACE

A) Kvalitativní hodnocení

Nástroje evaluace

- žákovské zpětnovazebné dotazníky (po ukončení programů vedených externími organizacemi)
- hodnotící zprávy externích organizací (po ukončení programů)
- zprávy třídních učitelů, výchovného poradce o množství a povaze případů rizikového chování, které ve třídách řeší (průběžně)

Evaluace bude probíhat v průběhu školního roku, její výsledky budou východiskem stanovení cílů na další období

B) Kvantitativní hodnocení

Kvantitativní hodnocení práce pedagogického sboru, spolupráce školy s rodiči, preventivních aktivit pro žáky školy bude uzavřeno po ukončení školního roku 2022/2023. O předchozím období informuje výroční zpráva školy.

Hodnocení projektů probíhá v několika rovinách. Lektoři programů v závěru každého bloku využívají různých zpětnovazebních technik a získávají tak první poznatky o tom, jak žáci preventivní program přijímali. U externích realizátorů jsou tyto poznatky spolu s popisem průběhu bloku primární prevence součástí závěrečné zprávy, kterou lektoři pro každou třídu v dané etapě vypracovávají.

Lektoři programů též sdílejí své postřehy s třídním učitelem dané třídy. Školní metodická prevence (garant projektu) získává zpětnou vazbu od učitelů, kteří byli na programu přítomni.

Některé programy, např. Boys and Girls, využívají vlastních evaluačních dotazníků.

Dalším ukazatelem vyhodnocování efektivity programu může být počet případů rizikového chování, které jsme v průběhu sledovaného období řešili.

Vytváření podmínek pro využití volného času dětí

Aktivity iniciované školou

- projektové dny, otevřené akce pro veřejnost
 - žáci se podílejí na jejich zajištění a realizaci, což pomáhá budovat pozitivní školní klima, možnost participace pak vede k rozvíjení aktivního životního přístupu
- školní sportovní turnaje
 - florbal, fotbal, přehazovaná, vybíjená
- školní kluby
 - Klub zábavné logiky a deskových her, Čtenářský klub
- kroužky školní družiny
 - Výtvarníčky, Hra s hudbou a slovy, Muzikanti, Sportáček, Společenské hry, Vaření

Spolupráce s organizacemi nabízejícími volnočasové aktivity v prostorách školy

Pionýr, z. s. – Pionýrská skupina Omega, Dělnická 202/6, Praha 7 (www.psomega.cz)

- deskové a společenské hry
- výtvarné a sportovní aktivity
- akce pro volný čas, víkendy a prázdniny
- klub Fit
- oddíl Klíč
- klub Týn`s
- otevřené akce pro neorganizovanou mládež
 - turnaje ve fotbálku, stolním tenisu, stolním fotbálku, výtvarná odpoledne, Hřiště není jako silnice, Odpoledne deskových her, Šílené domino

Kroužky ve spolupráci s Domem dětí a mládeže www.ddmp Praha 7.cz

Angličtina s rodilým mluvčím www.easyspeak.cz

Cirkus-árna facebook.com/Cirkusarna

Gymnastika pro děti www.gymnastikaprodeti.org

Top Dance Prague <https://topdanceprague.cz/skoly/zs-tusarova/>

Florbalový kroužek OLYMP Praha www.florbalprodeti.cz

Pokékroužek info@pokekrouzek.cz

Karate - SK Kamiwaza karate www.karate1.cz